

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36020271	IES As Bizocas	O Grove	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Música	3º ESO	2	70

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	20
4.2. Materiais e recursos didácticos	21
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	23
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	23
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	25
6. Medidas de atención á diversidade	25
7.1. Concreción dos elementos transversais	26
7.2. Actividades complementarias	27
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	28
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	29
9. Outros apartados	29

1. Introducción

A materia de Música de 3º de ESO ten carácter obrigatorio para todo o alumnado do centro e impártese por segunda vez co currículo LOMLOE neste curso 2023/24. Se ben neste nivel educativo a inclusión de contidos vencellados á Historia da Música supón unha dificultade engadida para o alumnado, a achega aos mesmos faise partindo dunha base sólida adquirida no curso 2º de ESO coa mesma docente; o que garante un coñecemento previo dos contidos propios da linguaxe musical, organoloxía e formacións vocais e instrumentais, imprescindibles para abordar a devandita materia. Non entanto, ao ter estudado o curso de 2º da ESO en lingua galega e lingua inglesa dependendo da súa pertenza á sección bilingüe do centro, farase fincapé tamén na adquisición dos termos técnicos elementais en lingua castelá entre o alumnado; xa que xa que o plan lingüístico do centro determina que a materia terá o castelán como lingua vehicular.

O IES As Bizocas conta con dous grupos no nivel de 3º de ESO nos que a docente que impartirá a materia é a Xefa do Departamento Didáctico ao ser este unipersoal.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Analizar obras de diferentes épocas e culturas identificando as súas principais características estilísticas e establecendo relacións co seu contexto, para valorar o patrimonio musical e dancístico como fonte de gozo e de enriquecemento persoal.	2-3	3		1-2	3	1		1-2
OBX2 - Explorar as posibilidades expresivas de diferentes técnicas musicais e dancísticas, a través de actividades de improvisación, para incorporalas ao repertorio persoal de recursos e desenvolver un criterio de selección das técnicas máis adecuadas á intención expresiva.	1			2	1-3	1	3	3
OBX3 - Interpretar pezas musicais e dancísticas xestionando adecuadamente as emocións e empregando diversas estratexias e técnicas vocais, corporais ou instrumentais, para ampliar as posibilidades de expresión persoal.	1			2	1-3	1	1	3
OBX4 - Crear propostas artístico-musicais, de xeito individual ou grupal, empregando a voz, o corpo, instrumentos musicais e ferramentas tecnolóxicas para potenciar a creatividade e identificar oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	1		3	2	3	1	1-3	3-4
OBX5 - Coñecer, valorar e respectar o patrimonio artístico e musical de Galicia e da contorna, a través das achegas relevantes na cultura e na sociedade galegas, para apreciar a importancia do noso acervo dentro dos procesos de globalización.	1-2	2-3		1	1-3	1	3	1-2-3

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	A Música na Antiga Grecia e a Idade Media	Nesta UD farase unha achega ás orixes do fenómeno musical en Occidente, dende a Prehistoria e as culturas antigas ata a Idade Media; con especial atención ao fenómeno trovadoresco en Galiza.	33	20	X		
2	Concerto de Nadal	Esta UD permite ao alumnado non só traballar contidos propios da linguaxe e práctica musical a través da interpretación instrumental e vocal fronte a un público, senón explorar repertorio musical de diferentes culturas e da nosa propia.	11	6		X	
3	Música e Danza no Renacemento	Esta UD centrarase na evolución das formas musicais polifónicas na música europea (tan vencelladas ao contexto literario e relixioso) e na grande importancia social que adquire a danza no período.	11	10		X	
4	O Barroco musical	Nesta UD centrarémonos na emancipación que se produce no eido da música instrumental (da man dos avances organolóxicos) e na revolución que supuxeron para as artes escénicas a aparición da ópera e mais o ballet de cour.	11	10		X	
5	O Clasicismo	É esta unha UD moi axeitada para traballar a evolución da condición social dos músicos e as agrupacións instrumentais, así como para avanzar nos contidos de linguaxe musical complexos (tonalidades, análise formal de motivos, frases, cadencias...)	11	10			X
6	Música e danza no século XIX e primeira metade do XX	Nesta UD farase fincapé na influencia do folklore na música do Romanticismo e o Nacionalismo, e a grande importancia que cobrou o ballet.	11	10			X
7	Festival de fin de curso: as tendencias de 1950 ata hoxe	Porá peche ao curso a preparación do festival final de curso, no que se aproveitará a traballar repertorio que achegue ao alumnado ás tendencias musicais internacionais máis próximas á actualidade, incluíndo os estilos de música popular urbana. Involucrará todos os contidos de linguaxe e práctica instrumental, vocal e coreográfica desenvoltos ao longo do curso.	12	4			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	A Música na Antiga Grecia e a Idade Media	20

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Identifica os rasgos de estilo principais da Música da Antiga Grecia e principais estilos medievais a través da escoita.	PE	50
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Comprende a trascendencia das aportacións musicais da cultura grega á música occidental.		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Identifica as funcións das producións musicais na Antiga Grecia e a Idade Media na audición de pezas representativas traballadas na aula.		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Constrúe definicións axeitadas para os termos musicais vencellados á música grega antiga e medieval listados na aula e é quen de aplicarlos con corrección gramatical e ortográfica.		
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Recoñece as técnicas polifónicas primitivas en transcripciones á notación actual.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Identifica como verdadeiras ou falsas afirmacións mesturadas sobre a música da Antigüidade e a Idade Media.		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Aplica correctamente a clasificación organolóxica por familias actual ás fontes iconográficas da época.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Encadra as audicións previamente analizadas na aula na súa época e estilo, outorgándolle unha cronoloxía aproximada.		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Diferencia a función relixiosa da profana no repertorio musical da Antiga Grecia e a Idade Media.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Recoñece os rasgos musicais propios das cantigas da lírica galaico-portuguesa.		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Realiza fichas de audición activa de pezas representativas do periodo co apoio de partituras e é quen de facelo con corrección gramatical e ortográfica.	TI	50
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Participa activamente dos ensaios da aula, aportando ideas para a interpretación e os arranxos colectivos do repertorio.		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Interpreta pezas medievais sinxelas lendo as partituras dadas e analizando previamente os signos da linguaxe musical precisos para a execución instrumental.		
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpreta pezas sinxelas da Idade Media con instrumental Orff diante dos compañeiros de aula.		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Dramatiza en equipo un mito clásico relacionado coa música.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical. - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Galicia. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas. - Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións. - Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas. - A propiedade intelectual e cultural: formulacións éticas e responsables. Hábitos de consumo musical responsable. - Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas. - Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións. - Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia. - Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
2	Concerto de Nadal	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Le as partituras do repertorio seleccionado para o concerto interpretando os símbolos de linguaxe musical básica.	TI	100
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Intégrase na interpretación dunha peza instrumental, vocal ou coreográfica colectiva.		
CA2.2 - Expresar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación, seleccionando as técnicas máis adecuadas de entre as que conforman o repertorio persoal de recursos.	Interpreta o repertorio seleccionado con atención ás indicacións de expresión e fraseo e amosando respecto polas normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Incorpora os contidos de Historia da Música aprendidos ao longo do curso á práctica vocal, instrumental e dancística do repertorio seleccionado para o concerto.		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Participa activamente nos ensaios, venerando un clima positivo para o traballo en equipo e a crítica constructiva.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Emprega as partituras e videopartituras fornecidas para o estudo do repertorio seleccionado para o recital.		
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Executa con confianza e concentración as peza/pezas ensaiadas fronte ao público, atendendo ás indicacións da dirección musical.		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Colabora no deseño e planificación do evento musical, aportando ideas e opinións propias sobre o programa, arranxos, coreografías, medios tecnolóxicos precisos para o evento...		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubrindo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participa na planificación e organización do festival de Nadal, desempregando algunha das tarefas propias dun evento musical.		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	É quen de recoñecer a influencia dos períodos musicais anteriores nas panxoliñas de distintas culturas seleccionadas para o programa.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Amosa unha actitude aberta ao visionado e/ou escoita de diferentes estilos, versión e pezas musicais para a preparación do concerto.		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Amosa respecto cara o patrimonio musical galego e lusófono, a través do estudo de panxoliñas e cantos de natal.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas. - Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical.

Contidos

- Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade.
- Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia.
- Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas.
- Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións.
- Técnicas de improvisación guiada e libre.
- Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas.
- A propiedade intelectual e cultural: formulacións éticas e responsables. Hábitos de consumo musical responsable.
- Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas.
- Ferramentas dixitais para a creación musical. Secuenciadores e editores de partituras.
- Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.

UD	Título da UD	Duración
3	Música e Danza no Renacemento	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Identifica os rasgos de estilo principais da Música do Renacemento a través da escoita.	PE	50
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Comprende a trascendencia das aportacións musicais do Renacemento á música occidental.		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Identifica as funcións das producións musicais do Renacemento na audición de pezas representativas traballadas na aula.		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Constrúe definicións axeitadas para os termos musicais vencellados á música renacentista listados na aula e é quen de aplicalos con corrección gramatical e ortográfica.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Diferencia o contrapunto da homofonía apoiándose en partituras.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Identifica como verdadeiras ou falsas afirmacións mesturadas sobre a música e danzas do Renacemento.		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Aplica correctamente a clasificación organolóxica por familias actual ás fontes iconográficas da época.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Encadra as audicións previamente analizadas na aula na súa época e estilo, outorgándolle unha cronoloxía aproximada.		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Diferencia as funcións relixiosas da música vocal na Reforma e Contrarreforma e comprende a importancia da música vocal escénica.		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Recoñece os rasgos musicais propios dos villancicos.		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Realiza fichas de audición activa de pezas representativas do período co apoio de partituras e é quen de facelo con corrección gramatical e ortográfica. .		
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Participa activamente dos ensaios da aula, aportando ideas para a interpretación e os arranxos colectivos do repertorio.		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Interpreta pezas renacentistas sinxelas lendo as partituras dadas.	TI	50
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpreta pezas sinxelas do Renacemento con instrumental Orff diante dos compañeiros de aula.		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Participa na recreación histórica e execución na aula dunha danza renacentista.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical. - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas. - Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións. - Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas. - A propiedade intelectual e cultural: formulacións éticas e responsables. Hábitos de consumo musical responsable. - Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas. - Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións. - Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia. - Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
4	O Barroco musical	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Identifica os rasgos de estilo principais da Música do Barroco a través da escoita.		
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Comprende a trascendencia das aportacións musicais do Barroco á música occidental.		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Identifica as funcións das producións musicais do Barroco na audición de pezas representativas traballadas na aula.		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Constrúe definicións axeitadas para os termos musicais vencellados á música barroca listados na aula e é quen de aplicalos con corrección gramatical e ortográfica.		
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Diferencia a monodia acompañada de baixo continuo doutras texturas polifónicas, apoiándose en partituras.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Identifica como verdadeiras ou falsas afirmacións mesturadas sobre a música e danzas do Barroco.	PE	50
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Aplica correctamente a clasificación organolóxica por familias actual ás fontes iconográficas da época.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Encadra as audicións previamente analizadas na aula na súa época e estilo, outorgándolle unha cronoloxía aproximada.		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Comprende as diferentes funcións que adquire a música escénica barroca.		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Recoñece os rasgos musicais propios da zarzuela.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Realiza fichas de audición activa de pezas representativas do periodo co apoio de partituras con corrección gramatical e ortográfica. .	TI	50
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Participa activamente dos ensaios da aula, aportando ideas para a interpretación e os arranxos colectivos do repertorio.		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Interpreta pezas barrocas sinxelas lendo as partituras dadas.		
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpreta pezas sinxelas do Barroco con instrumental Orff diante dos compañeiros de aula.		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Participa na recreación histórica e execución na aula dunha danza barroca.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical. - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas. - Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións.

Contidos

- Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas.
- A propiedade intelectual e cultural: formulacións éticas e responsables. Hábitos de consumo musical responsable.
- Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas.
- Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións.
- Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
5	O Clasicismo	10

Critérios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Identifica os rasgos de estilo principais da Música do Clasicismo a través da escoita.	PE	50
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Comprende a trascendencia das aportacións musicais do Clasicismo á música occidental.		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Identifica as funcións das producións musicais do Clasicismo na audición de pezas representativas traballadas na aula.		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Constrúe definicións axeitadas para os termos musicais vencellados á música clásica listados na aula e é quen de e é quen de aplicalos con corrección gramatical e ortográfica.		
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Analiza estruturas formais e melódicas básicas apoiándose en partituras.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Identifica como verdadeiras ou falsas afirmacións mesturadas sobre a música e danzas do Clasicismo.		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Aplica correctamente a clasificación organolóxica por familias actual ás fontes iconográficas da época.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Encadra as audicións previamente analizadas na aula na súa época e estilo, outorgándolle unha cronoloxía aproximada.		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Comprende as novas funcións que adquiren a ópera no clasicismo e a emancipación da música instrumental respecto da vocal.		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Recoñece os rasgos musicais propios do vals e a súa importancia na música tradicional galega.		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Realiza fichas de audición activa de pezas representativas do período co apoio de partituras, con corrección gramatical e ortográfica..		
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Participa activamente dos ensaios da aula, aportando ideas para a interpretación e os arranxos colectivos do repertorio.		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Interpreta pezas clásicas sinxelas lendo as partituras dadas.	TI	50
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpreta pezas sinxelas do Clasicismo con instrumental Orff diante dos compañeiros de aula.		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Participa na creación dunha percusión corporal para o acompañamento de música clásica.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza.

Contidos

- Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración.
- Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais.
- Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade.
- A partitura. Identificación e aplicación de graffías, lectura e escritura musical.
- Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade.
- Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia.
- Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas.
- Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións.
- Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas.
- A propiedade intelectual e cultural: formulacións éticas e responsables. Hábitos de consumo musical responsable.
- Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas.
- Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións.
- Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
6	Música e danza no século XIX e primeira metade do XX	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Identifica os rasgos de estilo principais da Música e danza do Romanticismo, Nacionalismo e Impresionismo musicais a través da escoita.	PE	50
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Comprende a trascendencia das aportacións musicais do Romanticismo, Nacionalismo e Impresionismo á música occidental.		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Identifica as funcións das producións musicais do na audición de pezas representativas do Romanticismo, Nacionalismo e Impresionismo na aula.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Constrúe definicións axeitadas para os termos musicais vencellados á música romántica, nacionalista e impresionista listados na aula e é quen de aplicalos con corrección gramatical e ortográfica.		
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Diferencia funcións tonais básicas, apoiándose en partituras.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Identifica como verdadeiras ou falsas afirmacións mesturadas sobre a música e danzas do Romanticismo, Nacionalismo e Impresionismo		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Aplica correctamente a clasificación organolóxica por familias actual ás fontes iconográficas da época.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Encadra as audicións previamente analizadas na aula na súa época e estilo, outorgándolle unha cronoloxía aproximada.		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Comprende as funcións atribuídas polos románticos á obra de arte total e as implicacións políticas que otoutorgaron os nacionalismos musicais á música e danza folclórica.		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Recoñece os rasgos musicais propios do Rexurdimento musical galego.		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Realiza fichas de audición activa de pezas representativas do periodo co apoio de partituras, con corrección gramatical e ortográfica.		
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Participa activamente dos ensaios da aula, aportando ideas para a interpretación e os arranxos colectivos do repertorio.		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Interpreta pezas románticas, nacionalistas ou impresionistas sinxelas lendo as partituras dadas.	TI	50
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpreta pezas románticas, nacionalistas ou impresionistas sinxelas con instrumental Orff diante dos compañeiros de aula.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais como colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Participa na creación dunha secuencia de percusión corporal sobre unha peza de música romántica.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical. - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas. - Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións. - Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas. - A propiedade intelectual e cultural: formulacións éticas e responsables. Hábitos de consumo musical responsable. - Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas. - Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións. - Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia. - Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
7	Festival de fin de curso: as tendencias de 1950 ata hoxe	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Le as partituras do repertorio seleccionado para o concerto interpretando os símbolos de linguaxe musical básica.	TI	100
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Intégrase na interpretación dunha peza instrumental, vocal ou coreográfica colectiva.		
CA2.2 - Expresar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación, seleccionando as técnicas máis adecuadas de entre as que conforman o repertorio persoal de recursos.	Interpreta o repertorio seleccionado con atención ás indicacións de expresión e fraseo.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Incorpora os contidos de Historia da Música aprendidos ao longo do curso á práctica vocal, instrumental e dancística de repertorio actual.		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Participa activamente nos ensaios, favorecendo un clima positivo para o traballo en equipo e a crítica constructiva.		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Emprega as partituras e videopartituras fornecidas para o estudo do repertorio seleccionado para o recital.		
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Executa con confianza e concentración as peza/pezas ensaiadas fronte ao público, atendendo ás indicacións da dirección musical.		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Colabora no deseño e planificación do evento musical, aportando ideas e opinións propias sobre o programa, arranxos, coreografías, medios tecnolóxicos precisos para o evento...		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participa na planificación e organización do festival de fin de curso, desempregando algunha das tarefas propias dun evento musical.		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	É quen de recoñecer a influencia dos períodos musicais anteriores nos estilos de música e danza actuais seleccionados para interpretar no festival.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Amosa unha actitude aberta ao visionado e/ou escoita de diferentes estilos, versión e pezas musicais e de baile para a preparación do festival.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Amosa respecto cara os novos valores da música galega.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas. - Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical. - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas. - Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións. - Técnicas de improvisación guiada e libre. - Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas. - A propiedade intelectual e cultural: formulacións éticas e responsables. Hábitos de consumo musical responsable. - Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas. - Ferramentas dixitais para a creación musical. Secuenciadores e editores de partituras. - Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia. - Principais composicións musicais de cada período histórico.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Seguindo a recomendación expresa do currículo da materia, que convida a un "desenvolvemento competencial da materia...partindo dunha aprendizaxe baseada na práctica e no desenvolvemento de habilidades que lle permitan ao alumnado vivir a experiencia da música e da danza a través da interpretación, da creación e desde a escrita activa de diferentes propostas artísticas", a achega aos contidos do curso 3º da ESO farase:

- Partindo da competencia adquirida polo alumnado no 2º curso de ESO, onde xa cursou a materia de xeito

obligatorio.

- Tendo en conta a diversidade do alumnado e respectando os seus ritmos e estilos de aprendizaxe, aplicando as medidas e protocolos axeitados ás súas características individuais, sempre coa axuda do Departamento de Orientación.
- Potenciando as metodoloxías activas e participativas, con alicerces no traballo cooperativo e a aprendizaxe baseada en proxectos que conduzan á adquisición das competencias clave.
- Orientando o proceso de ensino-aprendizaxe á realización de tarefas ou situacións de aprendizaxe que impliquen unha vivencia práctica do feito musical e ó uso habitual das TIC.
- Empregando o método inductivo-deductivo, entendendo o papel do docente como facilitador e guía nese proceso e minimizando o emprego do método expositivo (agás cando se trate de conceptos de especial dificultade).

Na aula empregaranse as seguintes estratexias metodolóxicas:

- Memorización comprensiva de conceptos.
 - Elaboración de sínteses, esquemas, infografía e glosarios de termos musicais, en formato analóxico ou dixital.
 - Lectura colaborativa de textos con diferentes extratexias, para acadar unha mellor comprensión dos mesmos.
 - Análise e tratamento de diversas fontes e soportes de información para tarefas de investigación e proxectos documentais individuais e/ou en grupo.
 - Audición activa: fundamental para a abordaxe dos contidos do Bloque 1 (Escoita e Percepción) farase sempre vencellada a partituras, musicogramas, imaxes, paisaxes sonoras... de xeito que se apliquen os fundamentos metodolóxicos de Jos Wuytack e Edgar Willens.
 - Gamificación: práctica cotiá de xogos musicais analóxicos e dixitais na aula, para abordar os contidos teóricos e de linguaxe musical.
 - Interpretación e creación musical individual e colectiva: tanto na aula coma con público, a execución de pezas vocais, instrumentais e coreográficas de repertorio variado e dificultade crecente (acorde ao nivel) será fundamental para traballar os contidos do Bloque 2. (Interpretación, improvisación e creación escénica). As estratexias metodolóxicas mesturaran elementos dos sistemas de pedagogía musical Kodály, Justin Word, Orff-Schulwerk, Dalcroze e TaKeTiNa.
 - Proxectos interdisciplinares: coa fin de enriquecer o traballo da aula e fornecer unha dimensión integral e significativa da aprendizaxe por competencias, procurarase a colaboración con outras áreas de coñecemento e materias para a realización de proxectos creativos de natureza interdisciplinar ou transversal.
- A metodoloxía non requirirá para o curso de 3º da ESO de ningunha modificación dos tempos ou agrupamentos habituais. Sen embargo, no que se refire aos espazos a propia metodoloxía arriba exposta require o emprego de maneira prioritaria a aula-materia, pola súa flexibilidade e dotación axeitadas para a práctica musical. Non entanto, poderanse planificar actividades que requieran do uso de outros espazos do centro como:
- a Biblioteca ou a aula TIC para elaborar proxectos documentais ou tarefas de investigación
 - a nova aula polivalente do centro (O Mirador) para aquelas tarefas ou proxectos de índole escénica, pola súa dotación.
 - o ximnasio ou o patio para actividades que requieran dun espazo maior ou ó ar libre (coreografía, actividades interdisciplinares e ou con público como concertos, recitais, festivais...) xa que o centro non conta cun salón de actos.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación

Para que a metodoloxía xa exposta poida ser desenvolvida, requírese o emprego dos seguintes:

1. MATERIAIS:

A) Materiais da aula de Música:

- Mobiliario: mesa do profesor e cadeiras de pá para flexibilizar o uso do espazo, mesas para os traballos en grupo e a práctica con instrumental Orff, estanterías para a organización dos instrumentos, taboleiro branco e taboleiro pautado.
- Dotación instrumental: 1 piano eléctrico e banco, 1 guitarra española, 1 guitarra eléctrica, 1 baixo eléctrico, 1 batería, 2 frautas tenor, xilófonos e metalófonos de diferentes tesituras (instrumental Orff diatónico e cromático) e baquetas, tambores, pandeiros, instrumentos de pequena percusión (caixas chinesas, crótalos, pratos, axóuxeres, raspadores, triángulos, claves, pau de chuva, látigo, castañolas,) e percusión tradicional (pandeiretas, cunchas,

culleres).

- Medios audiovisuais: ordenador do profesor con conexión á internet, proxector, altosfalantes, micrófonos, amplificadores e mesa de son. A metodoloxía da materia require o seu óptimo funcionamento para garantir a proxección de partituras interactivas, vídeos musicais ou filmes, escoita de audicións, práctica instrumental e coreográfica con acompañamento de audio, gamificación dos contidos de linguaxe musical, manexo das TIC.

- Medios para a creación escénica: teas de diversas cores, luces, lámpadas de luz negra (4), cartolinas de cor (fluorescentes)... para a creación de propostas escénicas empregando técnicas dramáticas como o teatro de sombras ou o teatro negro.

- Discografía: colección de CD's da aula.

- Bibliografía: fondos do Departamento de Música e da sección de Artes e Espectáculos da Biblioteca Escolar (7).

B) Materiais do profesor:

- Caderno do profesor: en soporte dixital, traballando con aplicacións que garantan unha política de seguridade na protección de datos do alumnado axeitada.

- Programa Xade: servirá para o control da asistencia do alumnado ás aulas.

- Programa/aplicación Abalar: servirá para a comunicación coas familias.

- Frauta doce soprano e/ou outros instrumentos.

- Metrónomo

- Materiais para o xogo didáctico propios: pulsadores, tarxetas identificativas para o traballo colaborativo...

C) Materiais dos alumnos/as:

Aínda que de xeito excepcional se poida empregar materiais específicos para algunha tarefa ou proxecto o material didáctico obrigatorio para o normal desenvolvemento da rutina da aula por parte dos alumnos consistirá nos seguintes ítems:

- Arquivador do alumno: o arquivador dos alumnos terá unha sección adicada á materia e deberá contar sempre cun apartado para glosario de termos musicais, separado das actividades habituais.

- Caderno con pauta musical e padrón de xilófono: fornecerase o modelo imprimible de dito material na aula virtual e no servizo de reprografía do centro.

- Frauta doce soprano: dende a experiencia da pandemia, o seu emprego na aula estará condicionado á situación sanitaria, posto que a emisión de son en instrumentos aerófonos soprados supón un risco de contaxio, ao proxeccionar gotículas de cuspe e aerosois nun entorno interior onde as distancias son inferiores a 1,50 m.

- Pauciños chineses: empregaranse para tarefas de percusión na aula e como baquetas para a práctica de xilófono (especialmente na casa).

- Apuntes e partituras: empregaranse recursos web e apuntes ou partituras aloxados na aula virtual da materia (deste material deixarase tamén un padrón no servizo de reprografía do centro).

- Aula virtual: os alumnos utilizarán a cotío a aula virtual da materia para a consulta de arquivos, vídeos, realización de actividades (cuestionarios, traballos, glosarios virtuais...) e entrega de tarefas, sempre axustándose aos prazos sinalados.

Con motivo dalgún proxecto ou actividade poderá requirirse de xeito puntual material distinto do obrigatorio, empregando mesmo o dispositivo móbil dos discentes se fose necesario, previo aviso ás familias e visto e prace do equipo directivo.

2. RECURSOS DIDÁCTICOS:

- Recursos web propios: a aula virtual en formato Moodle para cada nivel, organizada por subgrupos, accesíbel dende a páxina web do centro será utilizada non só para fornecer materiais didácticos aos discentes, senón para a corrección e avaliación individualizada de actividades e/ou tarefas entregadas por esta vía.

- Recursos musicais na rede: bitácoras educativas, páxinas web, xogos musicais, partituras, audios, vídeos, películas, libros e revistas dixitais, software específico, instrumentos virtuais, aplicacións para o tratamento e edición de arquivos de audio, vídeo...

- Actuacións/obradoiros musicais en vivo: tentará favorecerse a asistencia como público a producións musicais, coreográficas ou escénicas e/ou a participación en obradoiros musicais ben no centro, ben na contorna.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Para a avaliación inicial do alumnado adicaranse as primeiras semanas de aulas ás seguintes actividades:

- Debate sobre intereses, preferencias e hábitos musicais do alumnado.
 - Xogos de contidos mínimos vencellados á área da linguaxe musical: lectura de notas en clave de sol, identificación de elementos dunha partitura e instrumentos da orquestra, dictado melódico breve...
 - Interpretación de ritmos sinxelos con percusión corporal ou pauciños chineses.
 - Elaboración cooperativa de esquemas de repaso dos contidos mínimos de 2º de ESO, precisos para abordar o proceso de ensino-aprendizaxe do curso de 3º.

Os resultados desta observación teranse en conta para adaptar o deseño curricular das programacións de aula á realidade dos grupos. Esta achega aos coñecementos e intereses do alumnado será tida en conta para axustar o proceso de ensino-aprendizaxe ás necesidades reais do alumnado do IES As Bizocas e ao deseño de situacións de aprendizaxe que lles pidan resultar máis atractivas e motivadoras. Os casos de especiais dificultades serán notificados ás familias pola aplicación Abalar, teléfono ou a agenda escolar.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	33	11	11	11	11	11	12	100
Proba escrita	50	0	50	50	50	50	0	38
Táboa de indicadores	50	100	50	50	50	50	100	62

Criterios de cualificación:

Para a avaliación continua da materia farase unha proba escrita na aula ou un cuestionario na aula virtual calificado sobre 10 puntos ao final de cada unidade didáctica. No caso dos proxectos, tarefas, traballos ou exposicións, interpretacións vocais, instrumentais e coreográficas o resultado das rúbricas de corrección, escalas ou listas de cotexo dos mesmos expresaranse tamén sobre 10 puntos.

Os criterios para a cualificación de cada unha das avaliacións 1ª, 2ª e 3ª sobre 10 puntos corresponderán á seguinte ponderación:

- 40%: media aritmética de tódalas probas escritas, proxectos documentais, cuestionarios e tarefas da aula virtual, traballos, exposicións... vencellados a contidos de índole teórica. Dita media aritmética debe ser maior ou igual a 3 puntos, coa fin de evitar o abandono dos contidos teóricos por parte do alumnado, especialmente daquel que se volca máis na parte práctica da materia.
 - 40%: media aritmética de tódalas puntuacións obtidas nas probas de avaliación da práctica instrumental, vocal e/ou coreográfica tanto individual como en grupo. Dita media aritmética debe ser maior ou igual a 3 puntos, coa fin de evitar o abandono dos contidos prácticos por parte do alumnado, especialmente daquel que ten maiores dificultades nesta parte da materia.
 - 10%: presentación das tarefas e materiais obrigatorios no tempo e forma requeridos.
 - 10%: participación activa nas actividades propostas na aula.

Coa fin de promover entre os discentes a cultura do esforzo tanto nos contidos de carácter práctico como naqueles de índole teórica, otorgóuselles idéntica porcentaxe e requirírase un mínimo de 3 puntos en cada unha delas para aplicar a devandita táboa de ponderación.

Na avaliacións 1ª, 2ª e 3ª as cualificacións serán expresadas no Xade e boletín de cualificacións sen decimais, polo sistema de truncamento.

A porcentaxe asignada á presentación de tarefas e materiais obrigatorios e á participación activa nas actividades

propostas na aula outorgarase completa a tódolos alumnos ó comezo de cada trimestre, sustraendo 1/3 da devandita puntuación (0,33%) no caso de cada avaliación negativa nestes apartados. Desta maneira, e polas especiais condicións da materia, a falla do material obrigatorio na aula ou da realización de tarefas/actividades ou a actitude pasiva/negativa cara as actividades musicais propostas na aula en máis de 3 ocasións supón a perda da porcentaxe que se lle atribúe na calificación de cada avaliación. O fin desta medida é acostumar ao alumnado a responsabilizarse da importancia de acudir ás aulas co material axeitado, fomentando os hábitos de traballo que toda disciplina musical - e artística en xeral- require. Aqueles alumnos que non superaran unha das avaliacións, ou acadasen calificacións cun promedio inferior a 3 puntos nos contidos teóricos ou prácticos deberán afrontar unha proba de recuperación dos mesmos a realizar durante a avaliación seguinte, baseada nos contidos mínimos da avaliación a recuperar.

A calificación final será o resultado da media aritmética das calificacións (ata a centésima) obtidas nas tres avaliacións (ou nas súas recuperacións), podendo verse incrementado o promedio até 1 punto no caso daqueles alumnos que participaran activamente nas tarefas de carácter voluntario planificadas polo Departamento de Música ao longo do curso (concertos, recitais, implicación regular nos ensaios ou actuacións do coro escolar...).

Entenderase superada a avaliación final para aqueles alumnos con calificación igual ou superior a 5 puntos no procedemento de avaliación continua. No Xade e boletín de calificacións finais dita calificación expresarase empregando o procedemento de redondeo á unidade seguinte.

Xa que se suprimiu a convocatoria extraordinaria, deberán realizar a proba de avaliación final da materia aqueles alumnos cuxo promedio polo procedemento de avaliación continua fose inferior a 5 puntos ou aqueles que desexen incrementar a súa calificación voluntariamente.

A proba de avaliación final da Materia de Música consistirá en:

- unha parte escrita con 10 cuestións e/ou exercicios sobre contidos teóricos e de linguaxe musical baseado nos contidos mínimos esixibles do curso; calificadas cun punto cada unha.

- unha parte práctica consistente na interpretación instrumental, vocal ou coreográfica dunha peza do repertorio traballado na aula ao longo do curso, a escoller polo alumno/a. Esta parte avaliarase tamén sobre 10 puntos.

Considerarase superada a proba de avaliación final da materia cando a calificación sexa superior a 3 puntos en cada parte e a media aritmética de ámbalas dúas acade os 5 puntos ou máis. En ningún caso se entenderá aprobada a materia de Música tendo a parte práctica ou teórica notas inferiores a 3 puntos ou un promedio inferior a 5. Aqueles alumnos que, tendo superada a materia polo procedemento de avaliación continua decidisen presentarse á proba de avaliación final co fin de incrementar a calificación ficarán coa máis alta das dúas.

Criterios de recuperación:

A proba de recuperación da avaliación consistirá en:

- unha parte escrita con 10 cuestións e/ou exercicios sobre contidos teóricos e audicións baseados nos contidos mínimos esixibles da avaliación; calificadas cun punto cada unha.

- unha parte práctica que consistirá na interpretación instrumental, vocal ou coreográfica dunha peza do repertorio traballado na aula ao longo da avaliación, a escoller polo alumno/a. Esta parte avaliarase tamén sobre 10 puntos.

Considerarase superada a proba de recuperación da avaliación cando a calificación sexa superior a 3 puntos en cada parte e a media aritmética de ámbalas dúas acade os 5 puntos ou máis. En ningún caso se entenderá aprobada a avaliación a tendo a parte práctica ou teórica notas inferiores a 3 puntos ou un promedio inferior a 5. A superación de dita proba substituirá a calificación obtida na avaliación correspondente por un 5, ao tratarse dunha proba de contidos mínimos e ter a posibilidade de presentarse á proba de avaliación final.

Aqueles alumnos que non conseguiran recuperar a materia polo procedemento de avaliación continua deberán realizar a proba de avaliación final da materia que consistirá en:

- unha parte escrita con 10 cuestións e/ou exercicios sobre contidos teóricos e audicións baseados nos contidos mínimos esixibles dos Bloques 1 e 3 do currículo; calificadas cun punto cada unha.

- unha parte práctica consistente na interpretación instrumental, vocal ou coreográfica (Bloque de contidos 2) dunha peza do repertorio traballado na aula ao longo do curso, a escoller polo alumno/a. Esta parte avaliarase tamén sobre 10 puntos.

Considerarase superada a proba de avaliación final da materia cando a calificación sexa superior a 3 puntos en cada parte e a media aritmética de ámbalas dúas acade os 5 puntos ou máis. En ningún caso se entenderá aprobada a materia de Música tendo a parte práctica ou teórica notas inferiores a 3 puntos ou un promedio inferior a 5.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

A recuperación das materias pendentes farase da seguinte maneira para os alumnos que no curso de 3º da ESO tiñan a Música de 2º de ESO pendente: ao ter carácter obrigatorio a materia de 3º de ESO e profundizar nos contidos prácticos de 2º de ESO, terase en conta a avaliación positiva da materia que se está a cursar, non tendo que facer a parte práctica da proba de avaliación de pendentes aqueles discentes que acadaran unha cualificación igual ou maior a 6 puntos na 1ª e 2ª avaliación. Non entanto, deberán facer unha proba escrita antes do 30 de abril con 10 cuestións e/ou exercicios sobre contidos teóricos e de linguaxe musical baseado nos contidos mínimos esixibles do curso de 2º da ESO; dun punto cada unha. No caso de acadar 5 ou máis puntos nesa proba entenderase aprobada a materia pendente.

Os alumnos con cualificación insuficiente na 1ª e 2ª avaliación de 3º de ESO farán o mesmo día da proba escrita unha proba práctica consistente na interpretación instrumental, vocal ou coreográfica dunha peza do repertorio traballado na aula ao longo do curso anterior, a escoller polo alumno/a. Esta parte avaliarase tamén sobre 10 puntos e entenderase aprobada a materia pendente cando a media aritmética da proba teórica e práctica sexa igual ou superior a 5 puntos, sempre e cando se superen os 3 puntos en cada unha das partes.

6. Medidas de atención á diversidade

O artigo 21.8 do DECRETO 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia, remite para a atención á diversidade do alumnado de ensinanza secundaria obrigatoria ao disposto no Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, así como na normativa que o desenvolve.

Este decreto dispón que unha das prioridades da consellería con competencias en materia de educación é conseguir que todas as persoas acaden o máximo desenvolvemento persoal e social posible o que require que se lles facilite unha educación adaptada ás súas singularidades, que se lles garanta unha igualdade efectiva de oportunidades e que se lles ofrezan os recursos necesarios, tanto ao alumnado que o precise como aos centros en que se escolariza.

E sendo isto necesario para a totalidade do alumnado, aínda o é máis nos casos daquel que presenta necesidades educativas especiais por atraso madurativo, trastornos do desenvolvemento da linguaxe e da comunicación, trastornos da atención ou de aprendizaxe, descoñecemento grave da lingua de aprendizaxe, por atoparse en situación de vulnerabilidade socioeducativa, altas capacidades intelectuais, terse incorporado tarde ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar. A atención deste alumnado, considerado con necesidade específica de apoio educativo na Lei orgánica 2/2006, de educación coa redacción dada pola Lei Orgánica 3/2020, de 29 de decembro deberá axustarse, entre outros, aos principios de:

- normalización de servizos
- flexibilidade na resposta educativa
- prevención
- atención personalizada.

Con este motivo na materia de Música de 3º adoptaranse as medidas ordinarias e extraordinarias previstas na lexislación vixente, resumidas a continuación, sempre que sexan viables (no caso do apoio dentro da aula ou dos grupos de adquisición das linguas depéndese das necesidades organizativas do centro e os recursos fornecidos pola Consellería) consensuándoas co Departamento de Orientación Educativa do Centro e seguindo o Protocolo para a intervención psicoeducativa da dislexia e/ou outras dificultades específicas de aprendizaxe publicado pola Consellería de Educación:

1. MEDIDAS ORGANIZATIVAS ORDINARIAS:

A) Adecuación para algún alumno/a ou grupo da estrutura organizativa do centro e/ou da aula:

- Tempos diferenciados, horarios específicos, etc.
- Espazos diferenciados.
- Materiais e recursos didácticos diferenciados.

B) Desdoblamento de grupos.

C) Reforzo educativo e/ou apoio de profesorado na aula.

2. MEDIDAS ORGANIZATIVAS EXTRAORDINARIAS:

A) Alumnado que recibe apoio por parte do profesorado especialista en PT / AL.

B) De ser o caso, grupos de adquisición das linguas (para alumnado estranxeiro).

- C) De ser o caso, grupos de adaptación da competencia curricular (alumnado estranxeiro).
 D) Outras medidas organizativas: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc.

3. MEDIDAS CURRICULARES ORDINARIAS:

- A) Adaptacións metodolóxicas para algún alumno / grupo, como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, titoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc.
 B) Adaptación dos tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a.
 C) Programas de reforzo para o alumnado que tivo promoción sen superar todas as materias.
 D) Programa específico para alumnado repetidor da materia.
 E) Aplicación personalizada dese programa específico para repetidores da materia.

4. MEDIDAS CURRICULARES EXTRAORDINARIAS:

- A) Adaptacións curriculares na materia.
 B) De ser o caso, agrupamento flexible ou específico autorizado na materia.
 C) Alumnado con flexibilización na escolarización.
 D) Protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia os reforzos, apoios, adaptación, etc. (coordinación cos PT/ AL/outro profesorado de apoio/ profesorado do agrupamento/ etc.)

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7
ET.1 - Comprensión lectora e expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Concienciación sobre o cambio climático		X					X
ET.3 - Comunicación audiovisual e competencia dixital.	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Emprendemento social e empresarial		X					X
ET.5 - Fomento do espírito crítico e científico	X	X	X	X	X	X	X
ET.6 - Educación emocional e en valores	X	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Igualdade de xénero e respecto mutuo	X	X	X	X	X	X	X
ET.8 - Creatividade e formación estética	X	X	X	X	X	X	X

Observacións:

Os contidos de Historia da Música propios da materia de 3º de ESO constitúen un terreo especialmente fértil á hora de traballar a comprensión lectora e mais as expresións oral e escrita, ao tempo que se fomenta o espírito crítico e a igualdade de xénero, ao traballar os diferentes períodos e estilos dende a perspectiva da Historia de xénero. O prisma histórico é sempre un bo xeito de abondar nos avances sociais que foron precisos para chegar ao camiño da igualdade, o respecto aos dereitos humanos, a liberdade e a paz que pretenden as democracias contemporáneas. Neste senso, incidirase na metodoloxía investigadora que seguen ciencias sociais como a Historia ou a Musicoloxía, baseadas no estudo de feitos, achados e fontes; sempre dende o rigor e o espírito crítico.

Á mesma vez, a vertente artística da música permite traballar diariamente coas emocións dos adolescentes dende o eido da creatividade, axudando a educar en valores e cultivando a vertente estética patente en todo ser humano, non só a nivel individual senón participando da colectividade con todo o que iso significa para o traballo en equipo, o esforzo e o emprendemento.

A práctica instrumental, vocal e dancística é un hábito excelente para forxar a autonomía persoal e hábitos positivos para a saúde física e mental do alumnado cando se executa individualmente; pero no caso da práctica grupal convírtese nun excelente campo para fomentar o respecto, a igualdade, a crítica construtiva e a confianza persoal. No tocante ao autoconceito e a autoestima dos adolescentes é especialmente importante prepararlos para afrontar as execucións en público, dotándoos de ferramentas para lidar coas súas propias inseguridades e o medo escénico; sen esquecer que a propia vivencia estética ten efectos positivos no recoñecemento e manexos das emocións, nunha etapa madurativa na que se están a modelar os principais rasgos da personalidade.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Obradoiro de Regueifa	Obradoiro de improvisación poético-musical en lingua galega impartido pola regueifeira Lupe Blanco no centro.	X		
Concerto de Nadal	Evento musical no que participa o alumnado da materia de Música de todos os niveis, seleccionando e redactando o programa do concerto, realizando ensaios, deseñando unha proposta escénica, distribuindo o instrumental, publicitando a actuación e finalmente interpretando as pezas escollidas e participando como público.	X		
Concurso de comparsas	Mantendo a tradición das comparsas de entroido tan arraigada no Grove, prepárase este concurso no que os alumnos realizan as súas propias paráfrases de pezas musicais de actualidade, con letras irónicas en galego e intérpretan para o resto do centro.		X	
Día da poesía	Recital poético musical en colaboración co EDL e a Biblioteca Escolar		X	
Obradoiro de instrumentos históricos con Abraham Cupeiro	Obradoiro sobre a evolución da organoloxía		X	
Letras Galegas	Actividade baseada no autor/autora homenaxeado e a súa obra en colaboración co EDL, Biblioteca Escolar e Departamento de Educación Física.			X
Festival de fin de curso	Evento musical e coreográfico no que participa o alumnado da materia de Música de todos os niveis, seleccionando e redactando o programa de actuacións, realizando ensaios, deseñando a proposta escénica e as coreografías, distribuindo o instrumental e montando os equipos de son, publicitando o evento e finalmente interpretando as pezas e coreografías e participando como público.			X

Observacións:

O Departamento tamén promoverá a colaboración nos proxectos interdisciplinares plantexados por outros Departamentos (colaboración con materias de especial afinidade nos contidos como Educación Plástica e Visual ou Educación Física...), coa Biblioteca Escolar, o Proxecto Edu-Sostible levado a cabo no centro e co Equipo de Dinamización Lingüística e tentará participar das Celebracións Pedagóxicas escollidas polo centro para o curso 2023-24.

Dado que a programación cultural ofrece oportunidades que poden sobrevivir ao longo do curso, non se descarta a asistencia a concertos, recitais ou obradoiros en función da evolución da axenda cultural da contorna; especialmente após de anos nos que non se puideron levar a cabo actividades para ver música ao vivo, aínda que o groso de actividades complementarias que se plantexan responden a actividades planificadas polo Departamento, co gallo de que sexan os alumnos/as os protagonistas das mesmas, participando no deseño e desenvolvemento das mesmas.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado e adaptado á avaliación inicial
A secuenciación dos contidos contribuiu á aprendizaxe significativa entre o alumnado
Metodoloxía empregada
Empregáronse diversos instrumentos e métodos de avaliación
O proceso de ensino-aprendizaxe contou cun equilibrio entre práctica e teorización
O alumnado participou en proxectos colaborativos e promoveuse o traballo en pequeno e grande grupo
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Os materiais e recursos fornecidos ao alumnado a través da aula virtual foron adecuados ao proceso de ensino-aprendizaxe
Medidas de atención á diversidade
Atendeuse axeitadamente á diversidade do alumnado, individualizando o proceso de ensino-aprendizaxe e adaptándoo aos distintos ritmos de aprendizaxe
Clima de traballo na aula
Consegiuse motivar ao alumnado para a participación activa na dinámica das aulas
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Vencelláronse os contidos da materia de Música con outras materias
Colaborouse con outro/s departamentos e proxectos do centro no deseño de situacións de aprendizaxe

Descrición:

A consecución dos seguintes indicadores de logro avaliarase nunha escala graduada do 1 ao 10.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A programación didáctica será revisada mensualmente nas reunións de Departamento, e como resultado da devandita avaliación poderán adaptarse os contidos, a temporalización, as estratexias metodolóxicas e mesmo os materiais previstos ou os instrumentos de avaliación; sempre que se favoreza a consecución dos obxectivos do curso por parte dos discentes. No caso de precisar tomar algunha destas medidas, reflectirase no informe trimestral de seguimento da programación didáctica, elaborado pola Xefa do Departamento no programa Proens.

9. Outros apartados